

HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

1999

HEBREW—MODERN (IVRIT)

2 UNIT GENERAL

(50 *Marks*)

Time allowed—One hour and a half (Plus 5 minutes reading time)

DIRECTIONS TO CANDIDATES

- Attempt ALL questions.
- Answer in EITHER English OR Hebrew as indicated in the instructions for each question.
- Answer each Section in a SEPARATE Writing Booklet.

SECTION I SEEN TEXTS AND WRITING SKILLS

(25 Marks)

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 1 (7 marks)

Read the following extract from the poem לשיך by Naomi Shemer, then answer in ENGLISH the questions on the following page.

```
לָשִׁיר / נַעַמִי שֵׁמֵר
                                                                   לַשִּיר
                                               זָה כָּמוֹ לִהְיוֹת יַרְדֵּן.
                                     אַתָּה מַתְחִיל לְמַעְלָה בַּצְפוֹן,
                                     צַעִיר, צוֹנֶן, שוֹצֵף וּמִתְחַצֵּף.
                                       אָתָּה שׁוֹמֵעַ צִפֶּרִים בַּסְבַדְ,
                                     וָכָל אַחַת מֵהֵן צְפּוֹר גַּן־עֵדֶן.
                                                                   לשיר
                                               זָה כָּמוֹ לִהְיוֹת יַרְדֵּן.
                                                                    יָמֵיך
                                                 שוֹטְפִים כִּמוֹ יַרְדֵּן,
                                      וּכְמוֹתוֹ זוֹרֵם אַתָּה דָּרוֹמָה.
עַל הַחוֹפִים צוֹמֵחַ עֵשֶׂב פֶּרֶא, אֲבָל הָלְאָה, הָלְאָה, הָלְאָה
                                                          גָאוֹן מֵימֵידָ.
                                                            הַלֹא יָמֵידְּ
                                                 שוֹטְפִים כִּמוֹ יַרְדֶּן.
                                                                    סוֹפָּדְ
                                                      לְגִועַ כִּמוֹ יַרְדָּן,
                                      לָהֶאָסֵף לָאַט אֱל יָם הַפַּוֶת,
                                   בַּמָּקוֹם הַנָּמוּךְ בִּיוֹתֵר בָּעוֹלָם.
                                                                     אַבַל
                                                   מָרֹאשׁ הָרֵי הַשָּׁלֶג,
                                            בַּהֲמֻלָּה גְּדוֹלָה צוֹהֶלֶת,
                                                                  אַחֲרֶידְּ
                                                שִׁירֶיךּ מְפַכִּים לָהֶם,
                                                                    הַלֹא
                                       לָשִׁיר זָה כָּמוֹ לְהִיוֹת יַרְדֵּן.
```

QUESTION 1 (Continued)

(a) Naomi Shemer says, 'לשיר זה כמו להיות ירדן'.

What allusions lead you to believe that she means the river Jordan and not the State, Jordan? (Answer in ENGLISH.)

- (b) What personification is implied in the poem? (Answer in ENGLISH.)
- (c) Suggest what the poet might mean by the following phrases:
  - צפור גן-עדן; (i)
  - מראש הרי השלג; (ii)
  - גאון מימיך. (iii)

Please turn over

QUESTION 2 (8 marks)

Read the following passage, then answer the questions that follow.

מחקר על הפסקת עישון

דוקטור מבק, רופא פסיכיאטר, ערך מחקר על עישון. הוא רצה לבדוק, אם אפשר להשפיע על אנשים להפסיק לעשן.

ד"ר מבק הזמין אליו למרפאה 100 סמודנמים מעשנים וחילק אותם לשתי קבוצות 50 סטודנמים בכל קבוצה. הסטודנמים בקבוצה הראשונה היו צריכים לבוא פעם בשבוע לשיחות עם רופאים, עם פסיכולוגים ועם סוציולוגים על בעיית העישון. קבוצה זו ראתה סרמי מלוויזיה נגד עישון ושמעה על הנזק שהוא גורם.

את הקבוצה השנייה הזמינו הרופאים רק לבדיקות רפואיות. הסטודנטים בקבוצה זו לא ראו סרטים ולא שמעו הרצאות.

אחרי שלושה חודשים מצא ד"ר טבק שמספר המעשנים בקבוצה הראשונה ירד בשישים אחוז, ואילו בקבוצה השנייה לא היה כל שינוי במספר המעשנים.

מן המחקר למד ד"ר מבק שהסברה נכונה יכולה להשפיע על אנשים להפסיק לעשן.

- (a) Describe in detail the experiment that Dr Tabak undertook. (Answer in ENGLISH.)
- (b) What was the result of the experiment? (Answer in ENGLISH.)
- (c) What conclusion did the doctor reach from the result of the experiment? (Answer in ENGLISH.)
- (d) Write a paragraph in HEBREW (approximately 50 words) on the attempts made in our society to discourage smoking.

QUESTION 3 (10 marks)

Read the quotation from the story של העברית, then answer in HEBREW the questions that follow. 'המלחמה חדשה':

- (Write in detail.) איזו מלחמה מתוארת במאמר? (a)
  - (b) מה היו הסיבות למלחמה זו?
    - ?מה דעתך על הנושא הזה (c

BLANK PAGE

Please turn over

SECTION II UNSEEN TEXTS COMPREHENSION

(25 Marks)

Attempt BOTH questions.

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 4 (15 marks)

Read the following passage, then answer the questions on the following page.

מחפשים עבודה

סיימתי את בית־הספר ויצאתי מיד לחפש עבודה. בעיתון־הבוקר ראיתי כי בשני מקומות דרושים שני מלצרים.

באתי אל המקום הראשון שהיה בקומה השלישית של בניין גדול, ומצאתי, כי על המדרגות עומדים מאות נערים, כולם כמוני מחפשים עבודה, והדלת סגורה. כולם עמדו על יד הדלת וכל אחד חשב בלבו: אולי הוא יתקבל לעבודה.

התיאשתי והלכתי אל המקום השני. וגם שם היה ים של נערים, מילדים קטנים ועד בחורים גדולים. אז ידעתי כי לא בדרך זו אמצא לי עבודה. יותר טוב לענות לאלה הדורשים מכתבים.

אך זו צרה: כל המודעות הדורשות מכתבים, אומרות: יכתוב על הנסיון שלךי. איזו שמות! אמרתי בלבי, איך יהיה לנער נסיון, אם אף אחד לא מקבל אותו לעבודה עד שהוא בעל נסיון? סוף מצאתי מודעה זו: יבבית קפה בתל אביב: דרושים נערים לעבודה. 8 דולר לשבוע. אין צורך בנסיון. נא לענות בכתב.' כתבתי מכתב בעברית יפה, ולאחר ימים אחדים קבלתי תשובה לבוא למחרת, בשעה שבע בבוקר.

באתי בשבע. מצאתי כמאה נערים שבאו לפני שבע. כל אחד ראה בשני שונא. לבסוף קראו לנו לראיון. ישבנו על ספסלים וכל אחד מילא טופס עם הפרטים שלו. בסוף אספו את הטפסים וכל נער, כאשר נקרא שמו, קם ועמד לפני שלחן. האיש שישב שם הביט בטופס דיבר בקול רם וסימן משהו בטופס. לנער אחד אמר: יבוא ביום שני בשעה שבע!י ולשני ינקרא לך כשנצטרך אותך!! זו דרך יפה לאמר ילך לעזאזל!י

קראו גם לי ועמדתי בפחד לפני האיש. הוא הביט בטופס שלי, הביט עלי ושאל 'אתה יודע חשבון?' אמרתי, 'לא הייתי רע בחשבון בבית־הספר'. הוא סימן משהו על הטופס ואמר לי, יבחודש הראשון אנחנו נותנים רק ששה דולר לשבוע, ואחרי כן, אם תהיה טוב בעבודתך, תקבל שמונה. אתה מסכים?'

QUESTION 4 (Continued)

- (a) Describe the scene that awaited the narrator when he arrived at the first job that had been advertised in the newspaper.
- (b) What was his alternative way of responding to advertisements in the newspaper?
- (c) What circular (Catch 22) situation did the narrator find himself in?
- (d) What line in the advertisement quoted encouraged the narrator to answer it?
- (e) Describe the stages that interviewees had to go through before being offered, or being rejected for, a job.
- (f) What in the passage indicates that school leavers were exploited?
- (g) Choose the correct answer from the following alternatives.
  - (i) The exact meaning of נסיון in the story is
    - (A) experience.
    - (B) experiment.
    - (C) attempt.
    - (D) journey.
  - (ii) The exact meaning of סימן in the story is
    - (A) symbolised.
    - (B) signed.
    - (C) marked.
    - (D) stained.

QUESTION 5 (10 marks)

With reference to the passage in Question 4, write a letter in Hebrew (50–75 words) applying for the job advertised.

End of paper

BLANK PAGE